

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
 Egy évre . . . . . 3 frt — kr.
 Hat hónap . . . . . 2 frt 50 kr.
 Három hónap . . . . . 1 frt 25 kr.
 Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
 Éves számok 12 kr. árral kaphatók
 a kiadóhivatalban

BARS.

H I R D E T É S E K:

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlődíj 7 kr.,
 kétszeri 6 kr., többszöri 5 kr.; fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.
A nyitlőterben:
 minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.
 Velünk összekötöttesben levő hirdető-írdák, elő-
 fizetőink, vagy a gyakori hirdetőket tetemes díj-
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
 Kéziratok vissza nem adtnak.
 FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,
 — vasárnap reggel. —

A hirdetőseket, előfizetőseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba
 (Takaré- és Hitelintézeti épület) kérjük utasítani.
 A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

3100. sz. Barsvármegye alispánjától.
Meghívó.
 Barsvármegye törvényhatóságának bizottsága mult évi 498 sz. alatt kelt közgyűlési határozatában kijelentett rendelkezés folytán folyó évi márczius hó 19-én, délelőtt 10 órakor, Aranyos-Maróthon, a vármegye székház nagytermében évnegyedes rendszeres közgyűlést tartja, melyre a bizottság tagjai meghívotnak.
 Ar.-Maróthon, 1891. márczius 6-án,
 Dembsey Vilmos,
 alispán.

Márczius 15.

A föltámadás hajnalának ragyogó napja bir majd olyan tüzes fény sugarakkal, a milyenek az 1848-iki márczius 15-ének felkelő napjái voltak. Forró sugarainak világossága behatott az elmékbe, elolvadtak a bilincsek láncszemei, széjjelpattant a békó zárja s a szenvedő lelkek felszabadultak börtönből. Békóba verve, rablánczon szenvedett a jog, lelánczolva bánkódott az igazság, összekötözve sínylett, fonyadt a sajtó, a szabad eszme. De csak sínylett. Az igazságot nem lehet örökre lelánczolni!

Széchenyi István grófnak nemesen érző szíve adta meg az első lökést a jobbság felszabadítására. Kossuth Lajosnak ékes szavaira a rabszolgaság utolsó sátorát is szétrombolta a szabaddá lett nép milliója. Petőfy „Talpra magyar”-ját, mint zsoltosmát énekelte az ország hű lakossága. A refrén énekhangjától reszketett a levegő; „A magyarok Istenére esküszünk . . . esküszünk, rabok többé nem leszünk!”
 Az egyik kezébe fegyvert, a másikba zászlót ragadott a bilincseiből

T Á R C Z A.

A feltalált boldogság.

IRTA: LELKES NÁNDOR.

Szokatlanok tűnt fel egyszer az ifju viselete. Bejövet az asztalnál nem avval az élénkséggel foglalt helyet, mint szokta volt. Tekintete komoly volt, a beszédben fukarkodott, és egy helyre irányozva szeméit, gondolkozni látszott, mialatt kis, selyemzineneg függő, ezüstkeretű szemüvegét mutat-ujja körül forgatva, figyelmen kívül hagyott minden belépőt. Egyes kérdésére Wandának elmerüléséből mintegy fölrzzenet s csak akkor tudott válaszolni, ha a kérdést ismételte Wanda előtte. Beszédében bizonyos szórakozottság volt kivehető és akár-miképp iparkodott eltúlkolni e nyomott kedélyt s e helyett a vigat színlelni, önkénytelen bár, de mégis észrevételét Wandával szokatlan modorát, szeméi nem függöttek Wanda orezáján, mint eddig szoktak volt. Wanda is csak lopva vetett egy-egy gyors pillantást az elkomorodott ábrázatra, a komoly szemekbe, holott mindvégig bátran tekinthetett azokba. Csak egyedül a szép barna szemöldök alul tündöklő szemekben tudta feltalálni azt, amit elvesztett már egyszer és most oly ridegeknek látszottak azok előtte.

Az idő ez alkalommal hosszú s egyhangunak látszott, ámbar csak rövid időt töltött az ifju a cukrászdában. Sietve iparkodott el innen, s sietsége, noha óvatos, de Wanda előtt mégis észrevehető volt. A távozása is oly feltűnést keltett Wanda előtt.

felszabadult szabadság angyala és dicső hőseink rajongó áhitattal követték őt bárhová és bármerre.

Márczius 15 ike a szabadság szü-
 löttje, a szabadság gyermeke. E nap a szabadság, a szabad eszme születésnapja.

A szabadság a népek legnagyobb kincse. A világosság ajándéka. A kulturának elmaradhatlan kísérője. A szabad gondolkodás, a teremtő képesség, a jólét áldásának közvetítője. A lángot, a melyet e napon a szabadság sugarai gyújtottak meg, ne hagyjuk kialudni soha!

Ünnepeljük meg ezt az évfordulót az igazi kegyelet méltó ünnepével! Olyan ünneppel, a milyen édes örömet kelthet egy szabaddá lett nemzet szívében a szabadság eszméje. Gondoljunk egyuttal kegyelettel vissza a hősökre is, a kik vértüket és életüket áldozták föl értünk!

Barsvármegye közönségéhez.

Jóakaratu figyelmeztetés Barsmegye nagyérdemű közönségéhez, különösen a verebélyi, lévai, újbányai- és oszlányi járás lakosaihoz, mert az ar.-maróthi járásnak, úgy látszik, elült az érdeke a miénktől, mivel az nem akar közérdekű vasutat, csupán saját céljainak szolgálatát.

A „Barsi Ellenőr” mult vasárnap szá-
 mában olvastam, miszerint folyó hó 19-én Ar.-Maróthon bizottsági gyűlés lesz, melynek tárgysorozatában van Nyitra megye átirata, melyben felszólítja Barsmegyét a léva- verebély- nyitra- galgóc- ludenburi vasút kiépítéséhez nyújtandó segélyösszeg megszavazására. Tehát amit nekem természeti ösztönöm sugalt s amit az egész megye közérdekében jónak, szükségesnek és hasznosnak gondoltam, úgy látszik — Nyitra megye kezdeményezése következtében — meg akar valósulni, tehát már aligha lesz a messze jövő zenéje. Ezen vonal ránk nézve azért fontos, mert ezen mehetnénk lefelé is, de fölfelé is Ausztria, Morva- és Csehországba; lehetne ugyan Bécs felé rövidebb utat is csinálni 1—2 mértfölddel, ha tudnánk Nyitrát összekötnék Tornocz- vagy Galántával; de ha tekintetbe vesszük, hogy

A hosszú s kérdő tekintet, melyet elmenetele előt s a szokott bucsuzás alkalmával Wandára vetett, oly megmagyarázhatlan volt . . .

Az ifju távozta után Wanda leverten sietett eltakarítani az asztalon maradt edényeket. A kíváncsiság, az aggodalom egyszerre s egyaránt vett rajta erőt. Félelmet keltett benne az ifju különös magatartása, melynek okát szerette volna felderíteni. Semmiképpen sem tudta megmagyarázni, hogy miért volt oly lehango't az, kiben eddig csupán vígságot s derült kedélyt tapasztalt. Wanda ilyennek ismerte őt s annál rosszabbul esett neki mai viselete.

Takarítás közben véletlenül egy levél-
 alakú papírdarabon akadt meg tekintete, a melyet az ezüst tálcza alatt talált azon asztalon, a melynél az ifju ült.

Illatos, kis levél volt ez. A lepecsételt boríték felső lapjára ez volt felírva: „Wandának”.

Izgatottan kapott a levél után. Sietve bontá fel a levelet, a melyből egy névjegy hullott ki, rajta e név volt olvasható: Romhidy Géza. Wanda mohó tekintettel olvasá e nevet. Azután felnyitá az összehajtott levelet. Az első sorok olvasásánál pir borítá arcát; de a mint végigolvasta a levél tartalmát, elhalványodott; lélekzete elakadt; szíve lassan és erősen dobogott s kezei aláhanyatlottak.

A levél tartalma ez volt: „Drága Wandám! — Ne essél kétségbe levelem átolvasása után. Nem szívesen teszem, de kötelességem azt kezeidbe juttatni. — Sor-

most Lévatól Nánáig le kell menni, ha valaki Pozsony-Bécsfelé megy, úgy ennél 9—10 mértfölddel rövidebb lenne ez a nyitra-galgóc-nagyszombati irány is, — ami pedig egész megye terményeinek vitelbérénel s egész megye utazó közönsége utazási díjánál nagy összeget tesz ki évenként. És ha meggondoljuk, hogy jelenleg a lévai piaci árakat csak a lévai uradalom, a Leide n f r o s t urak f á r a d h a t a t l a n m u n k á s s á g a é s i p a r a t e s z i t ű r b e t ű v é a z á l t a l, h o g y m a j d a z e g é s z v i d é k g a b o n á j á t a l é v a i m ű m a l o m b a n ö r ű l t e t i k l i s z t i t é s i g y d u p l a é r t é k k e l t e s z i k a k ű l t ű l d s z á m á r a e l a d h a t ű v á. — M i g h a e z a k ö r ű l m é n y n e m v o l n a, v a g y h a b e á l l n a a z a z i d ő, m i d ű n e z a z e g é s z v i d é k n e k s z á z - f e l e t e v é k e n y s é g e v e l k e r e s e t e t n y u j t ű n a g y - é r d e m ű c s a l á d m e g s z ű n n e k a z i t t e n i i p a r t é n y e z ű j e é s é l t e t ő s z e l l e m e l e n n i — m i t ű l a s o r s o l t a l m a z z a m e g e v i d é k e t — a k k o r b i z o n y c s a k u g y k é n y t e l e n l e n n e L é v a v i d é k e s z e k é r e n É r s e k u j v á r b a h o r d a n i t e r m é n y e t, m i n t a z e l ő t t, m i g v a s u t j a n e m v o l t; m e r t n a g y o b b l e n n e a l é v a i é s u j v á r i p i a c z o k k ö z t i á r k ű l ö n b ű z e t, m i n t a s z e k é r e n i v i t e l b é r. H a p e d i g e z a v a s u t k i é p ű l, a k k o r o l e s ű b b a n s z á l l i t h a t j a a l é v a i u r a d a l o m i s k ű l f o l d r e a l i s z t e t, t e h á t j o b b a n f i z e t h e t i k a v e t t g a b o n á t i s. S z ó v a l, a k k o r a l é v a i p i a c z v e r s e n y e z h e t a z u j v á r i a l.

De hány betegje van évenként e me-
 gyének, kik a pöstyéni fürdőt használják? Ezek legalább 12 mértfölddel közelebb érik s így ennyivel olcsóbban mehetnek oda Nyitra Galgóczon keresztül a vágvölgyi vonalon, mint eddig Nána-Ersekujvár felé kerülve.

Ugyanezen vonal megnyitja számunkra az utat a felső Nyitravölgyére is egész Privigyéig, tehát az oszlányi járást közelebb hozza hozzánk, valamint ezek terményeinek is megrövidíti az útját a kivitelre nézve.

Egy szóval, alig van a megyének olyan része — kivéve az Ersekujvár- és Kőrmöcs-
 höz közel eső községeket — mely ezen vonalnak hasznát ne vehetné. Mig ellenben a gróf Keglevich ur és társai által reánk oktrojálni akart s eredeti irányától és céljától elterelt, elferdített, tehát megmásított vonal senkinek — legföljebb a surányi cukorgyárnak és a vállalkozó uraknak lenne hasznára.

Azért egész tisztelettel figyelmeztetem a megye nagyérdemű közönségét — s különösen a megyebizottsági tagokat — karolják fel ezen közhasznú vaspálya ügyét s kövessenek el minden lehetőt, hogy az létre-

som úgy akarja, hogy holnap reggel a pi-
 erdőben fegyverrel intézzek el egy ügyet. Ha a végzet azt határozta felőlem, hogy ellenem golyója sértetlenül hagy, akkor sietni fogok hozzád, hogy karjaimba zárjalak. Ha azonban ellenkezőleg történék, nyugodtan halok meg, mert tudom, hogy szeretsz. — Isten veled! Él j boldogul s ne feledd — Gézádat.”

A sorok kimondhatatlan fájdalmat okoztak Wandának; szeméi könybelábadtak és az arcán végig patakzó könnyek egészen elboríták szelid, szép arcát.

Sorsa feletti kétségbeesése ez órában a tetőpontra hágott s ő, a gyöngye teremtés, semmit sem tehetett az ellen. Percenként, mintha eszméletét veszítette volna, mintegy megtörve a sors nagy csapása által, mozdulatlanul állott helyén, erősen küzdve mérhetlen fájdalommal.

Még egyszer átolvasá a levelet, azután elmélázva bámult maga elé Gondola-
 taiba volt elmélyedve. Egyszerre, mintegy hirtelen eszmétől megragadotva, szenvedélyesen susogták ajkai:

— Nem, nem! . . . Gézának nem szabad meghalnia! — s arcán a meglepésnek egy neme tükröződött vissza, a mi közben tovább fűz gondolatait, a melyeket azonban megszakított egy—egy új vendég érkezése.

A fővárostól nem nagy távolságra te-
 rül el a pi-erdő.

Május hó utolsó napjának reggelén két fodeles hintó várakozott az erdő szélén.

jöhessen, mert ha nálunk nélkül építik ki a nyitraiak a maguk vonalát Nyitrától fölfelé, bizony magunk Lévatól Nyitráig soha se bírjuk kiépíteni és ők jobban nélkülözhetik ezt a részét, mint mi amazt, és akkor örökös pangásra leszünk kárhoztatva; ha pedig ezt velök egyetértve kiépítjük, úgy azon senkinek sem tetsző, Zsitva jobbparti vonal magától megszünik — meghal, mint a hat hónapos, idétlen gyerek.

Hiszen megyénknek nagyérdemű fő-
 és alispánjai szintén a lévai járásban laknak és bírnak szép birtokokat, tehát az ő érdekük is össze van törve Léva városa érdekével, rájuk nézve a Zsitva jobbparti vonal egyáltalában semmi értékkel nem bírhat, — úgy szintén az összes járásk főszolgabíróinak és más főbb tisztviselőinek az érdekét is jobban kielégítené ezen vonal, mint a Zsitva jobbparti. Micsoda ígézet vagy rossz szellem kísért mégis folyvást bennünket ennek kiépítésével? vagy tán a vállalkozók érdeke előbbre való, mint a miénk? Hiszen a vállalkozó gróf ur már elköltözött tőlünk, ne akarjon hát ő nekünk építeni vasutat, majd építünk mi magunknak, mert amit ő főz, azzal mi jól nem lakunk, sőt elcsapja a hasukat; hiszen nem akarom megsérteni, sőt nagy tehetsége iránt elismeréssel viseltetem, de köztudomású dolog, hogy szerencsétlen keze van, mert amibe belekezdedt, annak ritkán lett jó vége. Azért ezen Zsitva jobbparti vasutnak is, úgy látszik, az lesz a sorsa, mert a vállalkozó gróf ur hibás utra tévedt, mivel hittegettek bennünket Zsitva balparti vonallal — Nagy-Mánya- és hűli állomásokkal s ujvári csatlakozással: s lett belőle Zsitva jobbparti vonal kis-mánya-fődémesi állomásokkal és surányi csatlakozással, mert állítólag amaz 700,000 firtal többé kerül. Erre azt lehet mondani, amit a latin közmondás tart, hogy pignotus fallit, notis est derisus.” E szerint biztattak bennünket czukros és fahéjas rizskákókkal s lett belőle kőficz, ára 300,000 frt. Egye meg, aki akarja, én nem kérek belőle.

Varga István,
 mérnök, megyei földbirtokos.

A közigazgatás államosítása.

Szapáry Gyula gróf miniszterelnök e
 hó 7-én nyújtotta be a képviselőházban a „Közigazgatás és az önkormányzat rendezéséről a vármegyékben” című javaslatot, a mely 281 szakaszból áll. Szíves szolgálatot hiszünk teljesíteni

A nap már jó magasról bocsátá széjjel fényes és meleg sugarait a mezők sikkjára s az erdők sűrű rejtekébe, mohón szárítván fel az itt-ott még el nem tűnt ezüstös harmatcseppeket. A tiszta, mosolygó égön egyetlen felhőske sem volt látható. Teljes szélesend uralkodott; a fák levelei csak akkor simultak egymáshoz, ha néha néha egy-egy tovasiető szellő sohajtott el felettük. Az üde, reggeli lég kellemes illattal volt telve. A madarak bájos éneke belevegyült a balzsamos levegőbe.

És e napon, e kedves reggelen két feketébe öltözött férfi az erdő egyik tisztán élet-halálharcot készült vívni.

A segédek óráikat nézték. Az óra hatot mutatott. A pisztolyok megtöltése megtörtént. A kibékülési kísérlet hasztalan volt.

Komolyan s egymás tekintetét kerülve szorongatták a fegyvert kezeikben az ellenfelek és várták a jelszót.

— Egy! — hangzott a közeli bokor mellől.

Az ellenfelek fölemelék fegyvereiket s célbavevők egymást.

— Kettő! — hangzott ismét és ebben a pillanatban els női sikoly zavarta meg a párbajozók és segédek figyelmét.

Egy erősen befátyolozott hölgy rohant elő és a két ellenfél közé állott.

A meglepetés általános volt. Mindnyájan összenéztek. A két párbajozó kérdő tekintetet vetve egymásra, leereszték lövére készen tartott pisztolyaikat.

— Wanda! — kiált fel Romhidy ellenfele és mellözve a párbaj szigorú szabá-

azzal, ha ezen várva-várt törvényjavaslatot főbb vonásaiban megismertetjük lapunk olvasóival.

A törvényjavaslat kimondja, hogy a közigazgatás a vármegyékben állami feladatot képez, melyet állami közegek intéznek; vagyis kinevezett tisztviselők.

A vármegyék területei és székhelyei csak törvény által módosíthatók. A vármegyei pénztárak és számvételek megszűnnek.

A vármegyei törvényhatóságok járásokra osztatnak. A területek és székhelyek megállapítása a miniszter feladata. Két járás ugyanazon székhellyel bírhat.

A főispán, valamint a központi tisztviselők a vármegye székhelyén kötelesek lakni. A végleg kinevezett tisztviselő csak tegyemi uton mozdítható el. Tisztviselő nem lehet egyuttal országgyűlési képviselő, sem politikai lap tulajdonosa vagy szerkesztője.

A tisztviselő minden kárért, a mit hivatalos eljárásában akár mulasztásból, akár vétkes gondatlanságból okozott, teljes kártérítést tartozik. Oly cselekményért, melyet a törvény vagy illetékes felsőbb hatóság tett köteleességévé, felelősségre nem vonható.

A vármegye élén áll a főispán. Közvetlenül alá vannak rendelve: az alispán, a pénzügyigazgató, az árszászéki elnök, a jogtanácsos, a tanfelügyelő.

Az alispánnak közvetlenül alá vannak rendelve: a vármegyei főjegyző, az aljegyzők, a központi iroda, a főorvos, a gazdasági felügyelő, esetleg erdőfelügyelő, az államépítészeti hivatal főnöke, a vármegyei állatorvos, a levéltárnok, a járások élén álló főszolgabírák.

A főszolgabírónak közvetlenül alá vannak rendelve: az alszolgabírók és járási közigazgatási gyakornokok, a járási gyám, a járási orvos, a járási számvető, a járási állatorvos, a körjegyzők és községi előjárók.

A főispán, alispán, árszászéki elnököt, pénzügyigazgatót és tanfelügyelőt a király nevezi ki, a jogtanácsost, főjegyzőt, aljegyzőket, főorvost, főmérnököt, szolgabírákat, körjegyzőket a miniszter.

A főispán a kormányhoz közvetlenül alárendelt állami tisztviselő, a ki az összkormány képviselője.

A főispánnak nagy hatalom lesz kezébe adva, mert gyakorolja a közvetlen állami felügyeletet az önkormányzati testületek és közegek működése fölött, a közgyűlés határozatát megfélebezheti s a végelintézésig a határozat hatályát felfüggesztheti, a közgyűlési jegyzőkönyveket felülvizsgálja, az önkormányzati testületek bizonyos határozatait, ha nem felelnek meg a törvényes alakú kelleknek, megsemmisítheti stb. A főispán eljárása ellen szolgálati szempontból a belügyminiszternél emelhető panasz.

A vármegyék hatásköre. Területükön önkormányzati joggal bírnak, közérdekű és országos ügyekkel foglalkozdáikat kifejezhetik, ezeket egymással levél, a kormányval felterjesztés alakjában közölhetik és kérvényt intézhetnek közvetlenül a törvényhozás bármely házához. A törvényhatóság a törvény korlátai közt felírhat egyes kormányrendelet ellen s felírhat a törvényhozáshoz, ha a rendeletet törvénybe ütköznek vagy ezelszerűtlennnek találja. Fennmarad továbbá a törvényhatóságok ama joga, hogy törvénytelenül követelt adók és ujonczállítás ellen tiltakozhatnak és az országgyűléshez felírhatnak; a kormányrendelet végrehajtására vonatkozó előmunkálatok azonban ily esetekben is azonnal teljesítendőek.

A törvényhatóság maga alkot szabályrendeleteket belügyeiben, rendelkezik saját vagyona és jövedelme fölött, joga van a kormány ellenőrzési jogának fentartásával törzsvagyont szerezni és elidegeníteni, kölcsönöket felvenni, közjótékonyasági és tanintézeteket fenntartani, helyi érdekű vasutak létesítésében részt venni.

A törvényhatóság a birtokában levő alapok rendeltetését a törvény életbe lépésétől számított egy év alatt köteles szabályrendelet uton szabályozni.

A törvényhatóság minden határozata birtokon belül az illető miniszterhez felebezhető.

A törvényhatóság egyetemét a bizottság képviseli, mely fele részben a legtöbb adót fizető polgárokból, fele részben pedig a választó közönség választottjaiból áll. Minden 500 lakos után egy bizottsági tag számíttatik; az összes tagok száma azonban 120-nál kevesebb és 600-nál több nem lehet. Mindenki csak egy törvényhatósági bizottságnak lehet tagja.

A bizottsági tagok választása választókerületenként eszközöltetik. Egy-egy választókerületben nem lehet kevesebb, mint 200 s nem lehet több, mint 600 választó.

A bizottság választás alá eső tagjai 3 évenként 6 évre választatnak.

A törvényhatósági bizottság gyakorolja kérelmezési és levelezési jogát s jogában áll a közigazgatás menetét ellenőrizni s a tisztviselőktől felvilágosítást kivánni, jótékonyasági és tanintézeteket létesíthet, kasszárnyák építését elrendelheti, a közigazgatási és mezőgazdasági érdekeket gondozza, beosztja a képviselő-választókerületeket, kezeli az alapokat, határoz a törvényben megengedett pótdadók kivetése felett, stb.

A törvényhatósági bizottság állandó választmányt alakít, melynek legalább 8 tagjának kell lenni, de a tagok száma 24-nél nem lehet több. Az állandó választmány készíti elő a közgyűlés ügyeit.

A járási tanács helyi ügyek gondozására alakulhat oly vármegyékben,

melyeknek területe több 3000 □ km-terület. Járási tanács több járásban, sőt minden járásban is alakítható. A járási tanács elnöke a járás főszolgabírája.

A járási tanács hatásköre a járást vagy egyes községeit érdeklő ügyekben véleményt adni a törvényhatósági és közigazgatási bizottságoknak, a községi szabályrendeleteket és költségvetéseket, zárszámadásokat átvizsgálni, figyelemmel kísérni a járás közigazgatási, közmívelődési és jótékonyasági érdekeit, figyelemmel kísérni a járáshoz tartozó kis és nagy községek előjáróinak működését, előzetes véleményt adni a körjegyzői, körorvosi és állategészségügyi körök szervezése tárgyában, nemkülönben véleményt adni a községek átalakulására nézve.

A közigazgatási bizottság választott tagjainak száma ezentul 12 lesz, a kik közül fele év végén kilép; a bizottság saját kebeléből alakít: közigazgatási, adóügyi, közigazgatási szakosztályokat, közigazgatási bíróságot és fegyelmi választmányt.

A törvény életbeléptetésé idejének meghatározása a miniszteriumra bízatik.

A választott tisztviselők mindaddig megtartják állásukat, a míg megbízatásuk lejárt, addig ideiglenesen kinevezetteknek tekintetnek.

Barsvármegye közig. bizottságának ülése.

Barsvármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 11-én tartotta ülését a főispán elnöke alatt; — a szakelőadók beadták jelentéseiket folyó év február hóra. — Az alispán jelentése szerint a régi közmunka váltásghátralék f. é. január hó végével volt 9053 frt 83 1/2 kr. ezen összegre február hóban befolyt 356 frt 48 kr. a hátralék 8697 frt 35 1/2 kr. — A betegápolási pótdadó hátralék volt a régi kivetésből 3748 frt 25 kr. a folyó évből 11202 frt 20 kr. befolyt a régi hátralékre 87 frt 09 kr. a folyó hóra 324 frt 40 kr. — Az összes hátralék 14538 frt 96 kr. A katonabeszállásos pótdadóból január hó végén a régi követelésből 1925 frt 99 kr. a folyó évből 3281 frt 80 kr. — erre befolyt összesen 182 frt 36 1/2 kr. hátralékban marad 5025 frt 42 1/2 kr. — Bejelenti az alispán, hogy Schön György kistapolcsányi, hivatalától felfüggesztett körjegyző, — lemondását elfogadta.

Az állategészségügy terén febr. hóban semmi feljegyzésre méltó mozzanat nem adta elő magát.

A kir. pénzügyigazgató bejelenti, hogy febr. hóban egyenes adóban 115296 frt 92 1/2 kr. — hadmentességi díjban 3072 frt 10 kr. folyt be. Az eredmény az előző év hason szakának eredményével összehasonlítva — az egyenes adóknál 13405 frt 04 kr. — a hadmentességi díjknál 723 frt 94 1/2 krral kedvezőbb.

A kir. pénzügyigazgató azon előterjesztésére, hogy az egyenes adók kivetésével és az adók kivetéséhez szükséges adatoknak gyűjtésével törvény szerint megbi-

zott közegek a jelzett munkálatoknak végzésére kiszabott határidőket be nem tartják, — az alispán megkeresteti a határozottat, miszerint a szolgabírákat és a rendezett tanácsú városok polgármestereit oda utasítsa, — hogy ezen munkálatok menetét szigoruan ellenőrizzék, — és a felforgó hiányok és akadályok iránt vagy saját hatáskörében, vagy pedig a pénzügyi hatósággal egyetértőleg késedelem nélkül intézkedjék.

Dr. Benkő Lajos megyei főorvos jelentése szerint a közegészségi állapot az oszlányi járásban kedvező, — a verebélyi járásban jobb, — a maróthi járásban ellenben kedvezőtlenebb, mint az előző hónapban volt.

A ronesölő toroklob a maróthi járásban járványszerűen uralgott Verebély, Aha, Zsitva-Ujfalu, Vörösvár, Zs-Gyarmath, Néved, N.-Mánya, Csiffér, Tild, Ohaj, Alsó Pél, Tajna, Sári és Valkház községekben; — ezen 9679 lakost számláló 13 községben január hóban beteg maradt 3, február hóban megbetegedett 108 gyermek, ezek közül meggyógyult 141, meghalt 39, gyógykezelés alatt maradt 21, — a járvány általában enyhült, terjedése csökkent és lefolyása kedvezőbb.

Trachom. Az oszlányi járásban ezen hónapban 50 kifejezett és 88 kisköku összesen 138, trachomában szenvedő egyén gyógykezelést; apadt tehát a trachomabetegek száma a megelőző hónapéhoz viszonyítva 24 el.

Kórház: az ar-maróthi megyei kórházban január hó végével visszamaradt 41 beteg, — február hóban fölvetetett 39 beteg, — ápolatott tehát összesen 80. — Ezek közül meggyógyultva elbocsátott 29, javulva elbocsátott 6, — meghalt 2, — február hó végével visszamaradt 43. — r. t.

Budapest, 1891. márczius 12-én.

— A rakoncziánködű öreg Duna. — A vízáradások. — A vészbizottság. — Szögtek a viz alatt. — A vészjelzések módja. — Törvényjavaslat a közigazgatás államtisztaságáról.

Farsangot tart most az öreg Duna. A ki látja azokat a piszkos, zavaros hullámokat, majd a roppant nagy jégtömeget egymásra torlódba döngetni, mosni a rakodó partot, a ki látja a megnövekedett vizet átesapni az alsó rakodó parton: rémülve gondol arra, ha a Duna átesap a város belső területére. Pedig hát tegnap este alig tizenöt centiméternyire volt a felső rakodó parttól. A gőzhajóársaság állomásai, a fabódek teljesen tegnap a víz alá kerültek. És azóta az áramlat folytonosan növekedik. A szennyes hullámok tompa morgással ütődnek a parthoz és ellenállásra lévén, haragosan vágódnak vissza a felület közepére.

Tegnapelőtt annak vettük híreit, hogy Esztergom alsó részét előntötte a víz. Tegnap megint, hogy Vácznál és Nagy-Marosnál annyira megdagadt az ár a felhalmozott jégtáblák következtében, hogy minden órán várható, hogy a város belső területére is átesap. A fővárosnak nem kisebb az oka az aggodalomra. A folyammérnöki hivatal jelenti, hogy Ercsinél nagyon megtorlódtak a jéghegyek, mert onnan egész Zimonyig még mindig jégpáncél fedti a vén Duna tükreit. Szent-Endre felől pedig rohamosan közeledik az egybeverődött jégtömeg.

A vészbizottság lázas buzgalommal lát a mentőmunkálatok előkészületeihez. A polgármester elrendelte, hogy a fölyezett

— Igen is, — erősíti nagy sebtiben Rézi, a szakácsné, — a macska vitte el mind a kettőt. De kerüljön csak köröm közé az átkozott macska!

— Se baj! — vágott a nyelvűlő szakácsné zavarába a doktor, — sohse boszankodjatok oly nagyon. Hisz a folyók megvannak. Utközben találkoztam a macskával, aki oly szives és udvarias volt, s nekem mind a két foglyot visszaadta.

E szavakkal a doktor fölöttöje alul előhuzta a papírcsomagot, s kibontotta belőle a két — sült foglyot, Rézi leányasszony nagy rémületére, aki e perczen egyszerre oly piros lett, mint a pipacs, s minden tagjában remegett. De a doktor csakhamar megvizsgálgatta, mosolyogva, e szavakkal.

— Rézi! Magát pedig tisztelti Gyuri!

A lévai honvédsirokon.

Itt nyúgosznak, a kik Sallónál megesebesülve Egy szent eszméért szálltak a sirba korán. Nem szarnok kénszer hurezolta csatákba, nem a zsold. Fegyvereik fényén lelkesedés ragyogott, S vitte a honszerem, míg győzve a sirba omoltak, Kedvesük elhervadt bú, könyök árja alatt. Hősök, halljátok meg imánk, itt áll a szabad nép S áldoz sírokon hálakönyűt, koszorút! (Léva, 1891. márcz. 15.)

Cserei József.

lyait, a mozdulatlanul álló s könyektől borított nöhöz sietett.

A jelenet többi tanui mintegy megkövülten s elakadt lélekzettel állottak ott, várva a dolog további fejlődését. Minden szem Wandán függött, a ki ismerni vélte ezen hangot; úgy tetszett neki, mintha hallotta volna azt valahol. De hol és mikor? Lassan-lassan egy kép bontakozott ki előtte a multból, a kedves multból. A kép mindjobban világosodni kezdett... Összerezzen; arca elhalványodott, majd elpirult...

— Kálmán!! — sikoltá Wanda és a viszontlátás örömeinek teljes érzetében borult karjaiba Kálmánnak, kit Géza ellenfelében felismert. Hangja elakadt; többet nem birt mondani; szótlanul függött karjain, boldog tudatában annak, hogy megtalálta elveszettnek hitt boldogságát.

A párbaj elmaradt, mert Romhidy-Géza beismerte, hogy ő volt a hibás, a mikor egy nőért, a kit igazán szeret, párbajra hívta Kálmánt, mert azt hitte, hogy Kálmán vetélytársa. Most azonban megtudván, hogy Kálmán Wandát szereti, a ki iránt ő csak barátságot s nem szerelmet érzett, — kibékült vele.

Kálmán boldogan zárta keblére véletlenül feltalált, kedves Wandáját, a kit Boszniából hazaérkezvén, hónapokon át hasztalanul keresett. (Véga.)

Szabadság.

Keserű a nyomor penészes falatja, De szászor keserűbb, ha idegen adja. Bár sok é nyomora ciharzott felettem, Én az alamizsnát sohasem szerettem.

Hogya borom nimesen, vizzel is beérem, Nem akarok hízni kegyelenkenyéren. Szabadság, szabadság az én ideálom, Szabad legyen éltöm, szabad a halálom.

Kegyelenkenyérről a szolgálkat tartásik, Nem kell énnekem más, csak a szent szabadság; Gyöngyözzék arczomon bár nehéz verejték, Édes lesz minden esep, mit szabadon ejtek.

Százszor boldogabb, ki nekimegy a vésznek, Mint, a kik pamlayon téllen hevevésznek; Megáll, mint a szikla mindenütt merészül, Mig a szolgálta lassan, némán esene vészül.

Szabadság, szabadság, én szép ideálom, Te benned magát a Teremtőt csodálom! Verje is meg azt, ki eladja galádul, Ki a szabadságot eldobja magától! Keresék Jánca.

„Tisztelt Gyuri!”

Dr. Jány, a városi fizikus, doigait végezve, esténként rendszerint ellátogat a kasszinóba a maga megszokott whist-játszma-jára. De már kilencz óra felé pontosan hazaballag, hogy kedves kis feleségét az estebéddel ne várakoztassa.

Egy komor deczemberi estén, szokása szerint, megint belátogat a kasszinóba, de nagy meglepetésére nem találja ott rendes játszótársait. Vár nyolcz óráig — de hasztalan. Kissé boszankodva elhatározza, hogy — hazamegy.

Természetes, hogy otthon még ily kö-

rán nem várják, s a kapu zárva van. A doktor csönget. Csakhamar fölnyilik az emelet egyik ablaka, s egy jól ismert hang — a doktor ur szakácsnéjéé — halkan megszólal: „Te vagy az, Gyuri?”

A doktor urat meglepi ugyan a váratlan kérdés, de azért egy pillanatig se jó zavarba, hanem, a kíváncsiságtól is hajtva, elváltoztatott hangon feleli, hogy: „Én!”

— Várj egy kisse! — szólta a szakácsné, s eltűnt az ablakból.

A doktor ur kíváncsisága még inkább fokozódik, midőn a szakácsné pár perc mulva újra megjelenik az ablaknál, melyből most, hosszú fonálon, egy papírcsomag ereszkedik le, melyet a doktor tüstént tartalmazába kerit.

Alig záródik be az ablak, a doktor siet zsákmányával a legközelebbi utcza lámpához, s móhon bontja föl a csomagot, hogy színről-sziure láthassa annak tartalmát, s ime! a papírból két pompás — sült fogoly mosolyog feleje, — miket a mi doktorunk szép lassan visszacsomagol a papírcsoma, s fölöttöje alá rejt. — Azután még egy párszor végigsétál az utcán, s úgy kilencz óra tájban szép c-öndesen hazamegy.

Othon nem csekély izgatottsággal jó a felesége eléje.

— Csak képzeld, édes férjem, a boszúságomat. X. barátunk két pompás foglyot küldött ma délután, s én előre örvendtem, mily izletes falattal foglak estére meglepni. S gondold, mindakettő eltűnt a konyhából. Rézi azt állítja, hogy elvitte a macska.

M E G H I V Á S.
A lévai takaré- és hitelintézet XVIII. évi rendes közgyűlését

folyó évi márczius hó 17-én

saját helyiségében reggeli 9 órán kezdve tartandja, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése a lefolyt üzletév eredményéről.
  2. A mérleg megállapítása, a tiszta jövedelemnek és a jótékonykezéltre eső összegnek felosztása és a felmentvény megadása.
  3. Napibiztosok és felügyelő bizottság díjazásának megállapítása az 1891—93-ik évekre.
  4. Igazgatóság és felügyelő bizottság választása.
  5. Jegyzőkönyv hitelesítésére (18. §.) két részvényes kijelölése.
- Kelt Léván, 1891. évi február hó 23-án.

MAJLÁTH IMRE, elnök.

*) Alapszabályok 12. §. Közgyűlésen résztvehetnek mindazon részvényesek, kik legalább egy nevékre szóló részvényt le nem járt szelvényeivel együtt a közgyűlés megtartása előtt egy nappal a társulat hivatalos helyiségében letéteményeznek; szavazati joggal azonban csak az esetben bírnak, ha a nevékre szóló részvények a közgyűlés előtt 90 nappal a részvénykönyvbe bejegyezve találhatók.

MÉRLEG

1890. évi december hó 31-én.

SZÁMLA.

V A G Y O N :				T E H E R			
	F. k. lapsz.	frt	kr.		F. k. lapsz.	frt	kr.
Készpénz 1890. december hó 31-én	209	8066	03	Részvény alaptőke	127	100000	—
Váltó tárcsán	189	351752	74	Ennek 1 évi kamata	208	6000	—
Jelzálog kölcsönökben	199	49 593	20	Betétek s ezek után tőkésített kamat	180	713558	33
Előleg kölcsönökben	200	15312	50	10% Betét kamatadó	202	1638	65
Intézeti ház	205	36000	—	Viszteszámitolás alatti váltókban	161	197	35000
Zöldkert-utcai ház	150	6057	28	Tartalék tőkében	163	30137	26
Kisbirtokosok Országos alap okiratában	71	500	—	Külön tartaléktőke	142	2000	—
Váltó üzlet (szelvények és vertpénz)	191	799	12	Nyugdíjtőke és 1 évi kamata	185	186	187
Leltári számla	146	1000	—	7 drb 1889. évi részvénytőke	194	84	—
Ingatlan földbirtok	196	571	85	1 drb 1888. évi részvénytőke	178	12	—
Váltó ovatólási számla	174	87	81	Előre fizetett kamatok váltóknál	179	5468	52
Perköltési számla	46	243	15	" " jezálog kölcsönöknél	193	7898	25
Jótékony célú előleg	125	170	—	" " előlegeknél	206	93	37
Jelzálog kölcsön kamat követelések	193	3942	16				
Előleg kölcsön kamat követelések	206	277	56				
Előre fizetett viszeszámitolási kamat	176	478	83				
		923852	23			923852	23

Léván, 1890. december 31-én.

Rudolf János,
könyvvezető.

Szabó Lajos,
igazgató.

Kontsek Ignác,
pénztárnok.

Boleman József,
felügyelő bizottsági tag.

Jelen mérleg számla a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, azokkal mindenben megegyezőnek, és helyesnek találtatott.

Czirok János,
felügyelő bizottsági elnök.

Ehrenfeld Mór,
felügyelő bizottsági tag.

M E G H I V Ó.

AZ UJBÁNYAI NÉPBANK, MINT RÉSZVÉNYTÁRSULAT

által 1891. évi márczius hó 25-ik napján délután 3 órakor a városi felső vendéglőben tartandó

V. évi rendes közgyűlésre

az igen tisztelt részvényes urak ezennel meghívotnak.

Tárgysorozat: 1. A közgyűlés megakadulása. — 2. A jegyzőkönyv hitelesítésére vonatkozó intézkedés. — 3. Az igazgatóság jelentése s a felmentvény megadása. — 4. Az 1890-ik évi számadások és a mérleg előterjesztése. — 5. Felügyelő bizottság jelentése, a felmentvény megadása és a tiszta jövedelem felosztása. — 6. Egy igazgatósági tag és két igazg. póttagnak megválasztása. — 7. Indítványok és ajánlatok.

Ujbányán, 1891. évi január hó 1-én.

Az igazgatóság.

Figyelmeztetés! A ki a közgyűlésnél szavazati jogát gyakorolni kívánja, tartozik az alapszabályok 13. §-a szerint a részvényeket a közgyűlés előtt az intézeti pénztárnál bemutatni.

Mérleg 1890. évre.

V A G Y O N :				T E H E R :			
	F. k. lapsz.	frt	kr.		F. k. lapsz.	frt	kr.
23 Készpénz készlet 1890. év december 31-én		418	43	22 Részvénytőke			16000
25 Cselekvő váltók		35103	50	15 Tartalékalap		1345	58
26 Jelzálog kötvények		30669	70	15 " 5% kamata		66	62
20 Kézizálog		156	—	24 Betét		38879	52
14 Előleg		67	50	24 I-ső félévi tőkésített betét kamat		902	01
10 Ingóság 10% levonása után		133	88	24 II-od " " " " " "		964	18
11 Nyomtatvány 20% levonása után		177	34	28 Jelzálog átmeneti kamat 1891. évre		564	52
22 Hátralékos részvényrésztetek		48	—	29 Zálog " " " " " "		1	49
		66774	35	16 II-od félévi tőkésített betét kamatadó			101
				30 Hátralékos részv. osztalékok			247
				33 Szenvető váltók			5640
				27 Váltó átmeneti kamat 1891. évre			398
				Nyeremény egyenlege			1662
						66774	35

Ujbányán, 1891. év január hó 1-én.

Öllik János s. k.
pénztárnok.

Wagner János s. k.
igazgatósági tag.

Volánszky Ferenc s. k.
vezérigazgató.

Baumann Samu s. k.
aligazgató.

Id. Dolezsál József s. k.
igazgatósági tag.

Dr. Málasi János s. k.
igazgatósági tag.

Bechacker János s. k.
könyvelő.

Jelen mérleget az illető segédkönyvekkel minden részében összehasonlítva, átszámoltuk és rendbe találtuk.

Strbik József s. k.
felügy. biz. tag.

Kopernic ky József s. k.
felügy. biz. elnök.

Gyuris Samu s. k.
felügy. biz. tag.